

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/19/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118201634
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8118201634.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobcu: F. M., A.. XX.XX.XXXX, S. W. F., W. XX, právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 414,60 EUR a 5 %-tný ročný úrok z omeškania zo sumy 745,12 EUR od 20.03.2018 do 04.04.2019 a zo sumy 414,60 EUR od 04.05.2019 do zaplataenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

II. p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobou súdu podanou dňa 16.02.2018 navrhol žalobca, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať mu bezdôvodné obohatenie vo výške 745,12 EUR spolu s 5 % - tným ročným úrokom z omeškania od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplataenia. Zároveň navrhol, aby súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX, N. XX.XX.XXXX v Obchodných podmienkach, v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 4.6., v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platby poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzovníka (2) sankčný úrok (3) úrok z úveru (4) splátka istiny úveru.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

2. V rámci žaloby žalobca poukázal na to, že s právnym predchodcom žalovaného (Poštová banka, a.s.) uzavrel dňa 17.09.2007 úverovú zmluvu, na základe ktorej mu žalovaný poskytol úver vo výške 30.000 Sk (995,82 EUR), ktorý sa zaviazal splatiť v 40 mesačných splátkach po 1.160 Sk (38,50 EUR). Zo žaloby vyplýva, že sa jedná o spotrebiteľský úver, ktorý musí obsahovať zákonné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. a citovaná zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok, istiny, úroku a iných poplatkov a ročnú percentuálnu mieru nákladov. Žalobca poukázal na to, že predmetná zmluva neobsahuje správny údaj o RPMN vo výške 25,69 %, pričom správny údaj je 31,74 %. V zmluve je taktiež nesprávne uvedená celková výška nákladov 13.239,02 Sk keďže pri výške splátky 1.160 Sk a počet splátok 40 predstavujú celkové náklady sumu 16.400 Sk (46.400 Sk - 30.000 Sk = 16.400 Sk). Vzhľadom na absenciu týchto náležitostí, resp. nesprávne uvedené údaje je preto úver bezúročný a bez poplatkov.

3. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 18.04.2018 k žalobe uviedol, že právny predchodca žalovaného Poštová banka, a.s., podala žalobu o zaplatenie na Rozhodcovský súd, ktorý dňa 20.11.2011 vydal rozhodcovský rozsudok SPZN ISB0910050, právoplatný dňa 02.01.2012 a vykonateľný 06.01.2012, pričom poukázal na to, že vo veci skúmania neprijateľných podmienok sa právoplatne rozhodlo v rozhodcovskom konaní, preto súd nemôže prejednať a rozhodovať znova, teda jedná sa o prekážku veci už rozhodnutej „res iudicata“. V súvislosti so žalobným tvrdením, že zmluva obsahuje nesprávny údaj RPMN, žalovaný predložil kalkulačku pre výpočet RPMN, z ktorej vyplýva, že RPMN bolo stanovené správne. Poukázal taktiež na to, že žalobca započítaval k výpočtu aj splátku poisťného, ktoré sa ale do výpočtu RPMN nezapočítava. Žalovaný zároveň vzniesol námietku premlčania, keďže žalobca podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka môže uplatniť iba platby, ktoré boli zaplatené dva roky späťne pred podaním žaloby, t.j. od 16.02.2016. V tomto ohľade poukázal na rozpis platieb, z ktorého vyplýva, že žalobca uhradil dňa 10.07.2013, 13.8.2013 a 11.9.2013 sumu 50 EUR, dňa 11.10.2013 sumu 25 EUR a dňa 12.11.2013 taktiež sumu 25 EUR. Od mesiaca február roku 2015 do novembra roku 2016 žalovaný uhrádzal po 25 EUR mesačne, 13.12.2016 zaplatil sumu 166,59 EUR, 12.01.2017 sumou 75,35 EUR, 10.02.2017 sumu 51,37 EUR a 10.03.2017 sumu 125,37 EUR.

4. Ako prílohu vyjadrenia k žalobe žalovaný predložil listinu označenú ako „aktuálny stav úveru ku dňu 01.06.2010“, z ktorej vyplýva, že žalobca uhrádzal splátky úveru od mesiaca 10/2007 do 8/2009 a za toto obdobie celkovo zaplatil právnenmu predchodcovi žalobcu sumu 886,72 EUR.

5. Z vyjadrenia samotného žalovaného (č.l. 20 spisu) vyplynulo, že žalobca uhradil v období od 10.7.2013 do 10.3.2017 celkovú sumu 1.168,68 EUR, čo predstavuje zrážky zo mzdy žalovaného a zo stavu úveru ku dňu 01.06.2010 (č.l. 31) vyplýva, že v období od 16.10.2007 do 11.8.2009 uhradil celkovo sumu 886,72 EUR. Celkovo teda žalobca zaplatil sumu 2.055,40 EUR, pričom podľa zmluvy mal uhradiť sumu 46.400 Sk, t.j. 1.540,20 EUR.

6. Súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom zo dňa 10.05.2019 tak, že zastavuje konanie v časti o zaplatenie istiny v sume 330,52 EUR, nakoľko žalovaný dobrovoľne žalobcovi túto sumu zaplatil. Súd zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 414,60 EUR s prísl., určil neprijateľnú zmluvnú podmienku a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Žalovaný podal voči tomuto rozsudku odvolanie (okrem výroku o zastavení konania), na základe ktorého Krajský súd v Prešove potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a zrušil rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie a vo výroku o trovách konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia odvolací súd okrem iného poukázal na to:

Súd prvej inštancie založil záver o bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru na tom, že v zmluve nie je správne uvedená ročná percentuálna miera nákladov (RPMN), pretože táto v skutočnosti dosiahla 31,74 % a v zmluve je uvedená vo výške 25,69 %. Za týchto okolností je výška RPMN uvedená nesprávne (podľa názoru súdu prvej inštancie), čo má tie isté dôsledky, ako keby RPMN nebola uvedená v úverovej zmluve vôbec, hoci ide o podstatnú náležitosť úverovej zmluvy.

V tejto súvislosti sa však súd prvej inštancie nevyporiadal s tvrdeniami a dôkazmi, ktoré v priebehu konania predložil žalovaný spolu s vyjadrením k žalobe, pričom argumentoval tým, že postup pre výpočet RPMN (tzv. kalkulačka vytvorená samotnou Poštovou bankou, t.j. právnym predchodcom žalovaného a pôvodným veriteľom žalobcu) je správny a správne bola určená aj RPMN vo výške 25,59 %.

S týmto dôkazom sa však súd prvej inštancie nezaoberal a nijako ho neverifikoval, pričom svoj záver o nesprávnosti RPMN tak, ako bola ustálená právnym predchodcom žalovaného, založil len na tzv. internetovej kalkulačke a výpočte predloženom žalobcom.

Takýto postup nemožno považovať za správny, pretože súd prvej inštancie mal verifikovať na základe doplnenia dokazovania v súčinnosti s oboma stranami, aká bola vo vzťahu k predmetnému úveru skutočná výška RPMN.

Súd prvej inštancie taktiež nevenoval pozornosť ďalšiemu dôvodu, o ktorý oprel žalobca záver o bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru, a ktorý špecifikoval v žalobe. Ide o nedostatok v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy, t.j. že zmluva neobsahuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Totíž v zmysle § 4 ods. 5 citovaného zákona i spotrebiteľských úveroch, nemožno od spotrebiteľa požadovať úroky alebo poplatky, ktoré neboli dohodnuté v úverovej zmluve. Záver o bezpoplatnosti a bezúročnosti úveru možno takto oprieť aj o to, že zmluva neobsahuje údaje o úrokoch vzťahujúcich

sa na úver a poplatkoch, ktoré by mali z nej vyplynúť. Týmito okolnosťami sa však súd prvej inštancie nezaoberal, predmetnú úverovú zmluvu nepodrobil prieskumu aj z tohto hľadiska, a preto neurobil v tomto smere ani žiadne skutkové zistenia a závery.

Pokiaľ ide o premlčanie nárokov uplatňovaných žalobcom v tomto konaní, treba konštatovať, že súd prvej inštancie zaujal v zásade správne stanovisko pokiaľ ide o 2-ročnú subjektívnu premlčaciu dobu uvedenú v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že žalobca sa hodnoverným spôsobom dozvedel rozhodujúce skutkové okolnosti týkajúce sa bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru v novembri 2017 na základe konzultácie so svojou bývalou manželkou. Toto tvrdenie žalobcu nebolo žalovaným spoľahlivým spôsobom vyvrátené a preukázaný opak. Za týchto okolností je žaloba podaná v tejto zákonnej subjektívnej lehote, nakoľko bola žaloba podaná 16.2.2018. V prejednávanej veci sa netreba zaoberať, so zreteľom na skutkový stav, 10-ročnou objektívnou premlčacou lehotou, ktorá platí v prípade bezdôvodného obohatenia získaného úmyselne. Žalobca sa totiž o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného dozvedel v mesiaci november 2017 a za týchto okolností by v rámci 3-ročnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia uvedenej v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo potrebné zvažovať možný vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného vo vzťahu ku všetkým platbám, ktoré boli vykonané v období od 11.3.2015 do 10.3.2017 v zmysle prehľadu o splácaní predmetného úveru, ktorý predložil samotný žalovaný vo vyjadrení z 18.4.2018 (č.l. 17 a nasl. spisu), a to z toho dôvodu, že žaloba bola podaná 16.2.2018 v zmysle vyššie uvedeného, z čoho vyplýva, že platby žalobcu vykonané skôr, t.j. pred 16.2.2015 by mali byť v zmysle námietky žalovaného premlčané. Sumár platieb, ktoré však žalobca vykonal v období od 11.3.2015 do 10.3.2017 (ktoré obdobie premlčané nie je) dosahujú 943,68 eur, čo je suma dokonca vyššia ako tá, ktorá je uplatňovaná žalobou v súčasnosti (ako aj na začiatku konania). S týmito okolnosťami sa však súd prvej inštancie náležite nevyporiadal, najmä pokiaľ ide o správnosť výpočtu RPMN v predmetnej úverovej zmluve, uvedenie úrokov a poplatkov v tejto zmluve a z toho vyplývajúci možný dôsledok v podobe bezúročnosti a bezpoplatnosti úveru, a preto jeho závery v tomto smere treba považovať za predčasné a zatiaľ nepreskúmateľné.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie doplneným dokazovaním v súčinnosti s oboma sporovými stranami verifikovať a ustáliť správnosť výpočtu RPMN v predmetnej zmluve a v tejto súvislosti vykoná súd prvej inštancie dôkazy, ktoré na verifikovanie tejto okolnosti strany predložia. V prípade, že návrhy strán budú v tomto smere nepostačujúce, bude súd prvej inštancie postupovať podľa § 295 CSP a vykoná reálny dôkaz na verifikovanie okolností týkajúcich sa RPMN v predmetnej úverovej zmluve, pričom najschodnejšou cestou v tomto smere sa javí oslovenie Ministerstva financií SR alebo Národnej banky Slovenska, ktoré by mohli túto podstatnú otázku svojím stanoviskom vyriešiť tak, aby bolo možné urobiť bezpečný záver o eventúalnej bezúročnosti a bezpoplatnosti predmetného úveru. Súd sa bude zaoberať aj otázkou aplikácie § 4 ods. 5 citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch, teda, či v predmetnej úverovej zmluve sú riadne dohodnuté úroky a poplatky, ktoré možno od spotrebiteľa požadovať.

7. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

Podľa § 4 ods. 5 zákona 258/2001 o spotrebiteľských úveroch, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie, ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20060701.html>> z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru,

8. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

9. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

10. Na základe rozhodnutia odvolacieho súdu, súd požiadal Ministerstvo financií SR o verifikovanie a ustálenie správnosti výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN), ktoré podaním zo dňa 15.06.2020 súdu oznámilo, že nemá kompetenciu na výpočet RPMN a výlučne informatívne uviedlo, že po zadaní parametrov do informatívnej kalkulačky RPMN uvedenej na portáli finančnej osvetly a ochrany finančného spotrebiteľa, pri výške úveru 30.000,- Sk a mesačnej splátky 1.160,- Sk a dobe splatnosti 40 mesiacov, bola výsledná informatívna RPMN 30,84 %, pričom ak zo sumy mesačnej splátky bola odpočítaná suma 79,- Sk za poistenie, teda mesačná splátka by bola 1.081 Sk,-, výsledná informatívna RPMN bola na úrovni 24,9 %. Ministerstvo zároveň zdôraznilo, že nie oprávnené podávať právne záväznejšie výklady právnych predpisov a uvedené stanovisko nie je právne záväzné.

11. S totožným dotazom oslovil súd aj Národnú banku Slovenska, ktorá podaním zo dňa 26.08.2020 oznámila, že odbor ochrany finančných spotrebiteľov (OFS) NBS, pri kontrolnom prepočte postupoval v súlade s § 19 a prílohou číslo 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (pozn. súdu: zmluva bola uzavretá za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z.) a dospel k záveru, že RPMN poskytnutého úveru so zahrnutím poplatku za poistenie predstavuje 31,70 % a bez zahrnutia poplatku za poistenie 25,61 %. Z tohto podania zároveň vyplýva, že posúdenie skutočnosti, či náklady na poistenie majú alebo nemajú byť zahrnuté do celkových nákladov vstupujúcich do výpočtu RPMN, je v kompetencii príslušného súdu. Zároveň NBS uviedla, že stanovisko nie je právne záväzné a môže sa odlišovať od stanoviska vecne príslušných orgánov.

12. V prejednávanej veci žalovaný namietal, že nie je daná právomoc všeobecného súdu prejednať túto vec, keďže vo veci už rozhodol o nároku žalovaného voči žalobcovi rozhodcovský súd. Žalovaný však súdu nepredložil žiadne dôkazy preukazujúce skutočnosť, na základe ktorej by mala byť daná právomoc rozhodcovského súdu, teda aj keď tvrdí určité skutočnosti, v tomto ohľade neunesol dôkazné bremeno, nepredložil žiadne listiny, napr. rozhodcovskú zmluvu, resp. rozhodcovskú doložku. Súd v tejto súvislosti zároveň poukazuje na to, že sa nejedná o prípadnú zákonnú prekážku rozhodnutej veci (res iudicata) z dôvodu, že žalovaný v pozícii žalobcu podal na rozhodcovský súd žalobu o plnenie a v tejto veci bolo právoplatne rozhodnuté, pretože v tejto veci je predmetom konania sú iné nároky a skutočnosť, že v rámci žaloby o plnenie bolo rozhodnuté rozhodcovským súdom, nemôže vytvárať prekážku rozhodnutej veci v tomto konaní.

V súvislosti s rozhodcovským rozsudkom súd zároveň poukazuje na to, že v rámci odôvodnenia rozsudku nebolo absolútne skúmané, či zmluva obsahuje zákonné náležitosti a čo sa týka ochrany spotrebiteľa bol uvedený iba tento text: „Aj popri nutnej pozornosti venovanej otázkam ochrany spotrebiteľa však rozhodcovský súd nestratil zo zreteľa bazálnu právnu skutočnosť, že žalovaný ako dospelá osoba, plne spôsobilá na právne úkony sa dobrovoľne zaviazal splatiť úver, ktorý mu bol bankou poskytnutý a v dôsledku neplnenia jeho zmluvných povinností bankou predčasne zosplatnený. Nakoľko povinnosť zo zmluvného vzťahu vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky žalovaný nesplnil, stal sa voči banke, resp. voči žalobcovi dlžníkom v omeškaní. Hoci teda v tých častiach úverového vzťahu, kde lege artis treba klásť dôraz na zvýšenú mieru ochrany spotrebiteľa, favorizoval rozhodcovský súd žalovaného, nemožno ani v tomto prípade negovať základnú občianskoprávnu skutočnosť, že žalobca je tu veriteľom a žalovaný dlžníkom. V zmysle § 488 Občianskeho zákonníka je totiž záväzkovým vzťahom právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Špeciálne ustanovenia o ochrane spotrebiteľa toto všeobecné občianskoprávne ustanovenie rozvíjajú, no nenegujú. Preto rozhodcovský súd aplikoval najsamprv špeciálne ustanovenia o ochrane spotrebiteľa, a podporne tiež všeobecné ustanovenia o záväzkových právnych vzťahoch. Hoci žalovanému teda patrí zákonom garantovaná ochrana ako spotrebiteľovi, nič to nemení na skutočnosti, že je voči žalobcovi dlžníkom a svoj dlh voči nemu je povinný zaplatiť tak, ako bolo rozhodnuté vo výrokovej časti tohto rozhodcovského rozsudku.“

13. Pokiaľ žalobca v rámci žaloby poukázal na to, že zmluva neobsahuje sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, tak je pravdou, že v zmluve nie je uvedený tento rozpis, avšak neuvedenie tejto náležitosti nemalo v čase uzavretia zmluvy za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

Žalobca v rámci odôvodnenia žaloby taktiež konštatoval, že zmluva neobsahuje správny údaj o celovej výške nákladov. V súvislosti s celkovou výškou nákladov súd poukazuje na to, že v čase uzavretia zmluvy takáto náležitosť z ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. ani nevyplývala, pričom právny predchodca žalovaného do celkových nákladov nezahrnul poistné.

14. Jediným relevantným dôvodom pre záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru bola absencia, resp. nesprávnosť ročnej percentuálnej miery nákladov. Žalobca súdu predložil výpočet RPMN z internetovej stránky „sme ekonomika“, pričom v rámci údajov potrebných na dosadenie do tohto výpočtu kalkuloval s mesačnou splátkou 1.160,- Sk, výškou úveru 30.000,- Sk a počtom splátok 40 mesiacov, čo predstavovalo RPMN vo výške 31,74 %. Z rozhodnutia a odvolacieho súdu vyplynulo, že záver o správnosti, resp. nesprávnosti RPMN nie je možné založiť iba na jednoduchej internetovej kalkulačke, a tento údaj je potrebné overiť napr. dotazom na Ministerstvo financií SR, resp. Národnú banku Slovenska. Súd preto oslovil tieto inštitúcie, avšak z ich záverov vyplynulo, že tieto inštitúcie nemajú kompetenciu realizovať výpočet RPMN a podávať právne záväzné stanovisko. Obe tieto inštitúcie dospeli k rôznym výsledkom výpočtu RPMN, pričom obe kalkulovali výpočet RPMN so započítaním splátky na poistenie, resp. bez započítania tejto splátky.

15. V súvislosti s výpočtom RPMN súd poukazuje na to, že z prílohy číslo 1 zákona č. 258/2001 Z.z. vyplýva výpočet, ktorý je však podľa názoru súdu, matematicky veľmi zložitý, avšak z ustanovenia § 2 písm. d) cit. zákona nepochybne vyplýva, že pri určení tejto hodnoty je potrebné vychádzať z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. V tomto ohľade súd poukazuje na to, že do týchto celkových nákladov je potrebné započítať aj poistenie, pokiaľ si poistenie nevybral dobrovoľne dlžník, pretože v takomto prípade by sa výška mesačného poistného nezahŕňala do výpočtu RPMN. V rámci pojednávania konaného dňa 03.05.2019 súd vypočul samotného žalobcu, ktorý vypovedal, že sa nevie vyjadriť k tomu, či v rámci zmluvy bolo dojednané aj nejaké poistenie, pretože platil iba jednu splátku úveru a osobitne žiadne poistné neplatil, teda nevie o tom, aby splátka bola rozdelená na úver a poistné. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca nemal vedomosť o uzavretí žiadneho poistenia a zo zmluvy vyplýva iba to, že žalobca žiada o poistenie schopnosti splácať úver, buď základným súborom poistenia alebo komplexným súborom poistenia (pre prípad straty zamestnania + A). Zo zmluvy teda nevyplýva žiadna možnosť odmietnuť poistenie a priamo v zmluve je naformulované, že žalobca žiada o nejaký druh poistenia, avšak nie je tam žiadna zmienka o tom, akým spôsobom je potrebné zmluvu vyplňať, pokiaľ žalovaný nežiada poistenie (napr. kolónka „nežiadam resp. odmietam poistenie“). Pokiaľ žalovaný tvrdil, že žalobca nebol povinný uzavrieť poistenie a bolo to na báze dobrovoľnosti, tak v tomto ohľade neprodukoval žiadne dôkazy, a teda neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania dobrovoľnosti poistenia. Vzhľadom na uvedené je teda zrejmé, že pri výpočte RPMN malo byť v mesačnej splátke zahrnuté aj poistné, ktorá však v mesačnej splátke úveru zahrnuté nebolo, a preto je nepochybné, že údaj uvedený v zmluve ohľadom výšky RPMN nie je správny, je v neprospech spotrebiteľa a podľa dodatočne predloženého výpočtu žalobcu predstavuje o 5,12 % percentuálneho bodu menej, resp. podľa výpočtu Ministerstva financií SR o 5,15 menej a podľa v výpočtu NBS až o 6,06 menej. Pri takejto nesprávnosti hodnoty RPMN možno prijať ten istý záver, akoby RPMN v zmluve uvedená nebola, čo má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto je v danej veci daný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

16. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12Csp/53/2017 vyplýva, že žalovaný na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2014 uzavretej medzi spoločnosťou PRO CIVITAS, s.r.o. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT INVESTMENTS, s.r.o. ako postupníkom postúpil pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania. Vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru mal žalovaný vrátiť Poštovej banke, a.s., resp. jej právnym nástupcom poskytnutú istinu vo výške 30.000 Sk, t.j. 995,82 EUR, pričom už platbami, ktoré boli realizované od 10/2007 do 8/2009 zaplatil sumu 886,72 EUR a zrážkami zo mzdy, ktoré boli realizované v období 7/2013 až 10/2013 už splatil celú istinu a všetky platby navyše predstavujú bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ by aj súd vychádzal zo skutočnosti, že žalovanému mohol žalobca uhrádzať platby až po postúpení pohľadávky, t.j. od 15.12.2014 tak platby, ktoré boli realizované od 12.2.2015 do 10.03.2017 (jednalo sa

o zrážky zo mzdy), predstavujú celkovo sumu 968,68 EUR, čo je dokonca viac než je žalovaná suma a žalovaný je teda v tomto spore nepochybne pasívne legitimovaný.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že nárok z titulu bezdôvodného obohatenia je daný, keďže žalobca plnil bez právneho dôvodu. Žalovaný vzniesol námietku premlčania, preto sa súd zaoberal aj posúdením dôvodnosti tejto námietky. Čo sa týka dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty, súd v danom prípade vychádzal z výsluchu žalobcu, ktorý uviedol, že o možnosti vymáhať bezdôvodné obohatenie sa dozvedel od svojej bývalej manželky, ktorá mu povedala o združení, ktoré sa venuje takýmto veciam a bolo to pred rokom, resp. rokom a pol, čo teda znamená, že to bolo najskôr začiatkom novembra r. 2017, pričom žaloba v tejto veci bola podaná dňa 16.02.2018, teda v rámci plynutia dvojročnej subjektívnej lehoty.

18. Ohľadom správnosti vyhodnotenia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa vyjadril aj odvolací súd, ktorý sa stotožnil s odôvodnením prvostupňového súdu. V súvislosti s objektívnou premlčacou lehotou však poukázal na to, že v danom prípade ani nie je potrebné zaoberať sa prípadnou aplikáciou 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty, pretože už aj sumár platieb, ktoré žalobca vykonal žalobca od 11.03.2015 do 10.03.2017 predstavuje výšku 943,68 EUR, čo je dokonca vyššia suma, ako suma uplatňovaná žalobou, pričom keďže žaloba bola podaná súdu dňa 16.02.2018, jedná sa o platby, ktoré boli realizované v rámci plynutia trojročnej objektívnej premlčacej lehoty. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že z vyjadrenia, žalovaného zo dňa 18.04.2018 (čl. 20 spisu - rubová strana) skutočne vyplýva, že za uvedené obdobie žalobca uhradil sumu 943,68 EUR, a teda pokiaľ si žalobou uplatnil sumu 745,12 EUR, z ktorej mu žalovaný dobrovoľne zaplatil sumu 330,52 EUR, je nepochybné, že nárok žalobcu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 414,60 EUR je dôvodný, a keďže nie je premlčaný ani z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej lehoty ani objektívnej lehoty, súd žalobcovi priznal túto sumu, ako aj 5 %-tný úrok z omeškania zo sumy 745,12 EUR od 20.3.2018, t.j. odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému do 4.4.2019, teda do uhradenia sumy 330,52 EUR a 5 %-tný ročný úrok z omeškania zo sumy 414,60 EUR od 4.5.2019 do zaplatenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po doručení čiastočného späťvzatia žaloby žalovanému, v zmysle návrhu žalobcu.

19. V súvislosti s požiadavkou odvolacieho súdu, aby sa súd prvej inštancie zaoberal prípadnou aplikáciou § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z., súd poukazuje na to, že v úverovej zmluve je uvedené, že veriteľ si v súvislosti s predmetným úverom uplatňuje zmluvný úrok vo výške 23 % ročne a zo zmluvy, resp. ani pripojených listinných dôkazov nevyplýva, aby si bol uplatnil, okrem poisťného, nejaké ďalšie poplatky, pričom pri závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a skutočnosti, že žalobca doposiaľ celkovo zaplatil sumu 2.055,40 EUR je nepochybné, že nárok žalobcu je, vzhľadom na uplatnenú výšku nároku, jednoznačne dôvodný.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom keďže žalobca bol v konaní plne úspešný, teda jednak ohľadom vydania bezdôvodného obohatenia, ako aj ohľadom určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, súd mu priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).